Hallituksen esitys JTYPL:n 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
27.4.2022

Tiina Oinonen,
Neuvotteleva virkamies
Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tausta

- Uudenmaan ELY-keskus ja TE-toimisto koordinoivat Työllistä taidolla-palvelua ja sen edeltäjää Yrittäjästä työnantajaksi-palvelua vuosina 2017-2021. Tavoitteena oli tukea yksinyrittäjiä ja mikroyrityksiä rekrytointiin, työn hankkimiseen ja työnantajana toimimiseen liittyvissä asioissa.
- Palvelussa on kuitenkin tunnistettu rajapintahaasteita EU:n valtiontukisääntöjen näkökulmasta. Palvelu on tulkittu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 4 luvun 1 §:n mukaiseksi tieto- ja neuvontapalveluksi, jota ei katsota Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 1 artiklan mukaiseksi valtiontueksi.
- Yritystukineuvottelukunnalta pyydetyn lausunnon mukaan Työllistä taidolla-tukiohjelman kaltainen palvelu täyttää EU:n lainsäädännön mukaiset valtiontuen edellytykset.
- Säädösperustaa tulisi muuttaa valtiontukimenettelyn edellyttämällä tavalla. Valtiontukea koskevana menettelytapana voidaan soveltaa vähämerkityksisiä tukia koskevaa yleistä de minimis –asetusta.

Keskeiset ehdotukset ja tavoitteet

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 4 §:ää siten, että pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan TE-toimisto voisi tarjota yritykselle valmennusta työntekijän palkkaamisessa ja työnantajavalmiuksien kehittämisessä. Palvelun hinta katsottaisiin palvelua käyttävän yrityksen de minimis -tueksi. Palvelu olisi sitä käyttävälle yritykselle maksutonta.
- Valmennus suunnattaisiin ensisijaisesti kasvuhakuisille yksinyrittäjille ja mikroyrityksille, joilla on tarvetta rekrytointiin tai työn teettämiselle ja tähän liittyvään perustason neuvontaan.
- Tavoitteena olisi vahvistaa yrityksen rekrytointiosaamista, ml. kansainvälinen rekrytointi sekä työvoiman hankintaan liittyvää osaamista ja työnantajaosaamista. Valmennus olisi lyhytkestoista kevyttä ohjausta ja tukea, joka olisi räätälöity yrittäjän tai yrityksen tarpeisiin. Valmennuksen sisältöä olisi mahdollista painottaa eri tavoin valmennus-kohtaisesti.

Pääasialliset vaikutukset

- Taloudelliset vaikutukset: Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettuja valmennuksia rahoitetaan valtion talousarvion momentilta 32.30.51 (työllisyysmäärärahat). Työllistä taidolla -palvelun hankintakustannukset ovat olleet yhteensä 4,96 miljoonaa euroa vuodessa. Lakimuutoksen johdosta ei esitetä lisättäväksi työllisyysmäärärahoja, vaan toiminta rahoitettaisiin kohdentamalla uudelleen olemassa olevia resursseja. Lisäksi tietojärjestelmäratkaisuista aiheutuisi jonkin verran kustannuksia, joiden määrä ja rahoitus tarkentuisivat myöhemmin.
- Yhteiskunnalliset vaikutukset: Lakimuutoksen työllisyysvaikutuksia on mahdollista arvioida Työllistä taidolla -palvelun aiempien tulosten perusteella. Työllistä taidolla -hankkeessa annettiin neuvontaa 7800 yritykselle. Yhteensä yrityksiin rekrytoitiin noin 4 000 henkilöä. Käytettävissä olevilla seurantamenetelmillä ei ole arvioitavissa, kuinka moni rekrytointi olisi jäänyt toteutumatta ilman palvelua.
- Vaikutukset yrityksiin: Ehdotetun säädösmuutoksen aiheuttama hallinnollinen työ kohdistuisi valmennukseen osallistuviin yrityksiin. Hallinnollinen rasitus tuen saajalle koostuisi perustietojen antamisesta palveluun ilmoittautuessa ja palautekyselyyn vastaamisesta. Hallinnollisen taakan arvioidaan olevan yrityksille vähäinen. Palvelun rahallisen arvon on arvioitu olevan n. 1400 €, joka luettaisiin yrityksen de minimis-kiintiöön.

Pääasialliset vaikutukset

- Vaikutukset viranomaisten toimintaan: Valmennuspalveluiden hankinnasta vastaisivat ELY-keskukset ja toimeenpanosta TE-toimistot. ELY-keskukselle aiheutuisi jonkin verran hallinnollista työtä yrityskohtaisen laskennallisen arvon määrittämisestä sekä aiempien myönnettyjen de minimis -tukien tarkistamisesta ennen palveluun ohjausta. Kokemusten perusteella hallinnollinen työ olisi enintään muutamia henkilötyövuosia.
- Valmennuspalvelua olisi mahdollista toteuttaa myös valtakunnallisesti. Tällöin palvelu voitaisiin koordinoida keskitetysti yhden ELY-keskuksen ja TE-toimiston toimesta.
- Esityksessä ehdotetun säädösmuutoksen johdosta tarvittavat tietojärjestelmäratkaisut toteutettaisiin erillisen aikataulun mukaisesti. Tietojärjestelmäratkaisuista vastaisi KEHA-keskus. Palvelun tarjoaminen olisi kuitenkin mahdollista jo ennen tietojärjestelmämuutosten toteuttamista.

Toimeenpano ja seuranta

- Työ- ja elinkeinoministeriö seuraisi ja arvioisi valmennuksen toimeenpanoa ja vaikuttavuutta osana työ- ja elinkeinopalvelujen kokonaisuutta.
- Palvelun laadun seurantaa tehtäisiin palveluun osallistuvilta yrityksiltä kerättävien asiakaspalautteiden perusteella.
- Valmennuksen vaikuttavuudesta tehtäisiin erillinen arviointiselvitys ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta.

Kiitos!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet